

Verkostoituminen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyömuotona liiketoimintaosaamisen kehittämisessä

Professori Ilkka Virtanen

Vaasan yliopisto, kaupallis-tekninen tiedekunta

**Korkeakoulujen liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja yhteistyö,
OPM:n seminaari 17.8.2001, Helsinki, Tieteiden talo**

(Tämän esityksen kalvot http://www.uwasa.fi/~itv/liike_os.pdf)

Sisältöhahmotelma

- Liiketoimintaosaamisen merkitykseen vaikuttavia kehitystrendejä
- Liiketoimintaosaaminen ekonomin kilpailuvaltti
- Koulutuksen kehittäminen
- Tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen kehittäminen
- Liiketoimintaosaamisen verkostoratkaisuja Pohjanmaan maakunnissa

Liiketoimintaosaamisen merkitykseen vaikuttavia kehitystrendejä

- Globalisoitumisen ja alueellistumisen samanaikaisuus
 - Euroopan integraatio ja EU:n aluestrategiat
 - Think globally, act locally (PB, ABB); ”glocal approach”
- Tietoyhteiskunta ja tietopohjainen talous (eEurope)
- Innovaatioiden tuotteistaminen liiketoiminnaksi
- Myös koulutuksella ja tutkimuksella kansainväliset markkinat
 - Vapaa liikkuvuus, tutkintorakenteet, koulutusväylät

Ekonomi liiketoimintaosaajana

Ekonomin osaamisen alueet

- **Liiketoimintaosaamisen generalisti**
 - Perus- ja aineopinnot
 - » Liiketaloustieteet ydinalueena (yhtenäinen, ongelma- ei oppiainelähtöinen tarkastelutapa)
 - » Yleiset talousaineet, ml. menetelmät (integraatio ydinalueeseen)
 - » Ammattikielet (integraatio ydinalueeseen)
- **Oman liiketoimintaosaamisen erityisalansa specialisti**
 - Syventävät opinnot, ml. erityisesti gradu

Ekonomi liiketoimintaosaajana, jatkoa

- **Tieteellinen orientaatio**
 - Merkonomi: kaupallis-käytännöllinen
 - Tradenomi: kaupallis-teoreettinen
 - Ekonomi: kauppatieteellinen
- **Välineelliset taidot (skills)**
- **Henkilökohtaiset ominaisuudet**

Ks. SEFEn kuvio ekonomin keskeisistä osaamisalueista

Opetusjärjestelyjen ja rekrytointi-kanavien monipuolistuminen

- Normaalisisäänoton kokopäiväopetus/opiskelu
 - Uudet verkostoratkaisut
 - » Itä-Suomi (LTKK-JoY-KY), Lappi (OY-LY), Pori (TKKK), Mikkeli (HKKK)
 - Sivuainemahdollisuuksien hyödyntäminen
 - » Paikalliset ratkaisut (JOO-tyyppiset sopimukset), mm. Helsinki, Turku, Vaasa (amk:t mukana)
 - » Valtakunnalliset verkostoratkaisut (esim. matkailu, tulevaisuuden tutkimus), virtuaaliyliopisto
 - Etäopiskelu- ja verkkoratkaisut omassa yliopistossa
 - » Opetus/oppimistapojen monipuolistunut
 - » Yleistynyt ja lisääntynyt työssä käynti

Opetusjärjestelyjen ja rekrytointi-kanavien monipuolistuminen, jatkoa

- Muuntokoulutustyyppinen (viikonvaihte) opiskelu
 - Tietoteollisuusalan erityisohjelma
- Jaksottainen, osa-aikainen ”MBA-tyyppinen” tutkintoon johtava kokopäiväopiskelu
 - Maisteriohjelmat
- Täydennyskoulutuksen ja perusopetuksen yhteensovittaminen (elinikäisen oppimisen järjestelmän luominen)

Opetusjärjestelyjen ja rekrytointi-kanavien monipuolistuminen, jatkoa

- Koulutuksen eriyttäminen rekrytointikanavan mukaan
 - Avoimen väylä: normaaliohjelma, toteutuksessa erityisratkaisuja (yhteistyöorganisaatiot, monimuoto-opetus)
 - Toisen alan (yliopisto)tutkinnon suorittaneille omat ohjelmansa, paino liiketoimintaosaamisessa
 - Tradenomeille oma erityisohjelma (hyvitysten sijaan), paino tieteellisissä valmiuksissa (vaihtoehto hallinnon ja kaupan alan amk-jatkotutkinnolle)
- Suunnitteluongelma: selvän maisteriosan puuttuminen alan tutkinnosta (KTK 120 ov, ekonomi 160 ov)

Kauppateellisen alan tutkimuksen tehostaminen

- **Kauppateiden osuus SA-rahoituksesta alan laajuutta ja merkittävyyttä vähäisempi**
 - Ei tutkimusryhmien ja laajojen hankkeiden perinnettä
 - Huippuyksikköstatuksen puuttuminen alalta ”veres vääryys”
 - **LIIKE -ohjelman käynnistyminen myönteinen kehitysuunta**
 - » Suunnattu liiketoimintaosaamisen kehitystrendien mukaisesti
 - » Perusteellinen valmisteluprosessi
 - » Kytkeä mm. Tekes’iin mukana
 - » Rahoitetuissa hankkeissa verkostoratkaisuja mukana

Kauppateeteellisen alan tutkimuksen tehostaminen

- Alusta asti valtakunnallisena yhteistyönä toteutetut KATAJA (ja KAVA) tarvitsevat ja ansaitsevat lisää Graduate School paikkoja
 - Yliopistojen omien tutkijakoulutuspaikkojen vähäisyys (historian painolasti)
 - Elinkeinoelämän imu alalla poikkeuksellisen kova
- Post doc -paikkojen puute akuutti ongelma

Liiketoimintaosaamisen verkostoratkaisuja Pohjanmaan maakunnissa

- Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkoston tutkimusprofessuurit
 - n. 15 professuuria perustettu tai suunnitteilla
 - Työskentelypaikka Seinäjoen korkeakoulukampuksen teknologiakeskus
 - Professuurien sijoituspaikkana Seinäjoella toimivat yliopistot (TaY, HY, VY, TTKK, SibA)
 - » VY:lla kolme liiketoimintaosaamiseen liittyvää professuuria: konseptijohtaminen (huonekaluala), kuluttajakäyttäytyminen, yrittäjäyys
 - Yhteistyö- ja rahoittajatahoina mm. E-P:n liitto, E-P:n TE-keskus, E-P:n kk-yhdistys, kunnat, SeAmk, Teknologiakesk.

Liiketoimintaosaamisen verkostoratkaisuja Pohjanmaan maakunnissa

● Koulutushankkeita

- UniZon (Merenkurkun alueen yliopistot ja korkeakoulut)
- LIITOS
 - » Merkonomista ekonomiksi Seinäjoella (TYT, VY)
- Liiketoimintaosaamiseen liittyvää koulutusta suunnitteilla Kokkolaan (K-P:n amk & VY, Chydenius-instituutti & VY)
- Laajamittaista liiketalous- ja kauppatieteellistä avoimen yliopiston ja täydennyskoulutusta kolmen Pohjanmaan alueella (yhteistyötahoina alueen yliopistolliset täydennyskoulutusyksiköt, amk:t, kesäyliopistot, aikuis-koulutusyksiköt)

